

བསྐྱེད་རིམ་ལྟའི་ཁྱིམ་པར་གཞག་པ་འོག་མིན་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།*

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་རྟོག་མེས་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྒྲིབ་བྲལ་དངས་མའི་
ཁམས། །སྒྲུང་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མའི་འཕྱལ། །སྒྲུ་གསུམ་གོ་འཕང་བདེ་བྲག་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
།ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་སྟོམ་པའི་འབྲིང་རྩལ་འཆད། །དེ་ལ་འདྲིར་མེས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྟོ་བྱར་དུ་མ་དག་པ་ལས་
ཀྱང་འབྱལ་པའི་འཁོར་ལོར་འཕྱིན་པ་ཉིད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་གསང་བ་བསམ་
གྱིས་མི་བྲབ་པའི་དབྱིངས་ལ་འགོད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟའི་འབྲིང་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འོག་མིན་བགྲོད་པའི་ཐེམ་
སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའོ། །དེ་ལ་སྤྱི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ། རྒྱུ་མ་ནོར་བ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འཇུག་པའི་
གཞི། རྒྱུ་མ་འབྱལ་བ་ཇི་ལྟར་སྟོམ་པའི་ལམ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོར་
བའི་རྩལ་དང་གསུམ་ལས། [24] དང་པོ་ནི། ལམ་རིམ་ལས། སྟོན་པ་མཛོད་ལྷན་རྒྱ་བོ་རྟོགས།
།གཉིར་ལྷན་རྒྱུད་དང་ལས་ལ་མཁས། །མན་ངག་བྲོད་དང་བརྒྱུད་འཆང་བ། །ཞེས་རང་བཞིན་བརྒྱུད་དང་
ལྷན་པའི་རྟོག་སྟོབ་དཔོན་མཉམ་པ་གསུམ་གྱིས་ལེགས་པར་བསྟེན་ནས། ཕྱི་པན་པ། ནང་རྣམ་པ།
གསང་བ་ཟབ་མའི་དབང་གི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྒྲིན་ཅིང་། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་
གནས་པ་དག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པའི་རྩལ་ [25] དཔལ་སྒྲུ་འཕྱལ་བྲ་བ་ལས། རྒྱུ་
གནས་བཞི་པོ་དག་བྱའི་ཕྱིར། །བསྐྱེད་པའང་དེ་བཞིན་རྣམ་པ་བཞི། །སྟོས་ཅན་སྟོས་དང་སྟོས་པ་མེད།
།ཤིན་ཏུ་སྟོས་པ་མེད་བཞི་པོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དབང་པོ་ཡང་རབ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཐེག་མཆོག་རྒྱལ་པོ་
ལྟ་བུ་སྤྱི་འབྲམས་ཀྱི་རྩལ་མེས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཕྱིན་པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་སྟོས་པ་མེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཆོག་དང་།
ཆོག་གི་བྲ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་ལྟའི་ཕྱག་རྒྱར་གསལ་ཞིང་རྟོགས་པ་དཔེར་ན་མི་ལོང་

* Tibetan text by Dharmachakra Translation Committee. Produced from *sKyed rim lha'i khrid kyī rnam par gzhaḡ pa 'og min bgrod pa'i them skas*. Gangtok, Sikkim: Dodrupchen Monastery, n.d.. Numbers in square brackets refer to page numbers in *Deity, Mantra, and Wisdom* (Snow Lion Publications, 2007).

ལ་གཟུགས་བརྟན་བཙན་ཐབས་སུ་ཤར་བ་ལྟར་བསྐྱེད་ཆོགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོམ་པ་སྟེ་འདི་ལྟར། ལྷ་ཉིད་རང་ལ་
 རང་ཉིད་ལྷ། །རང་དང་ལྷ་ན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྟེ། །དམ་ཆོག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་པས། །སྐྱེན་འདྲེན་བཞུགས་
 གསོལ་འདིར་མི་དགོས། །རང་ལས་སྤུལ་ཞིང་རང་དབང་བསྐྱར། །རང་རིག་ཅུ་བ་གསུམ་དུ་གནས།
 །ཞེས་པ་སྟེ། གདོད་ནས་ལྷ་འི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་མར་ཆོགས་པ་རྩུས་སྐྱེས་སྐྱེར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟེ། ཀུན་
 མཁུན་གྱིས། ^[26] ཇི་ལྟར་རྩུས་སྐྱེས་སྐྱེད་ཅིག་སྤྱང་བ་བཞིན། །མེད་ལས་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་ཆོགས་སྒྲོམ་མི་
 དགོས། །ཞེས་སོ། །དབང་པོ་རབ་ཏུ་གྱུར་པས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེན་པས་སྐྱོས་པ་
 དང་བུལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པ་ལྷ་རྣམས་ཆོག་གིས་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་དྲན་པས་ཆོགས་པ་དང་།
 རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱོད་ཆེན་ཀུན་ཏུ་བཟང་མེད་ཀྱོང་དུ་སྤྱང་བ་ལྷ་འི་ཕྱག་རྒྱར་རང་ཤར་བ་
 གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་སྐྱེས་མ་ལྷ་བུའི་ལྷ་སྐྱར་ལྷང་བ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། ཅིག་ཆར་འཇུག་པ་གང་ཞེན།
 །ལྷ་རྣམས་མ་བསྐྱེད་སྤྱིང་པོ་དྲན་པས་ཆོགས། །རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་གང་ཞེན། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རིམ་
 གྱིས་ཞུགས་ནས་ནི། །ཞེས་པ་ལྟར། ཉིན་གཞལ་ཡས་དང་བཉེན་པ་ལྷ་འི་རང་བཞིན་སོ་སེའི་མཆན་བརྗོད་
 པའམ་སྤྱིང་པོ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཆོགས་པར་གསལ་བ་ནི་དོད་གཤེར་སྐྱེས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤྱོད་བའི་བསྐྱེད་
 རིམ་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་དུ་ངོས་བཟུང་ངོ་། །རྟོག་བཙས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་སྐྱེས་སྤྱོད་བ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོས་པ་ཙན་རྒྱས་པ་
 ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུའི་ཉི་རུ་ཀ་འབྲས་བུའི་དོན་འཛིན་པར་བཞེངས་ནས་བདག་སྤྱིས་གཞན་སྤྱིས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱོམ་
 པ་སྐྱབ་པུ་ཆེན་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་དེ། བདག་གི་སྤྱིས་སུ་གཞན་བུ་བ་ལ་ལ། རྒྱུའི་ས་བོན་ལས་སྤྱོད་^[27] བསྐྱེས་
 གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་བྱུང་བ་ཀུག་ནས་མཁའ་རུ་བསྐྱེམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 རྣམས་བཀུག་ལ་སྐྱིབ་པ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། མཁའ་ནས་བཏོན་ལ་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དགོད་པ་ལོ། །གཞན་གྱི་སྤྱིས་སུ་བདག་བུ་བ་ལ་བརྒྱུད་དེ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བཞུགས་རྒྱུའི་ས་བོན་
 དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལས་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡབ་ཀྱི་རྟོགས་ཆོགས་ལས་ཡི་གེ་བསྐྱེད་པ་དང་།
 ཡུམ་ལས་འོད་སྤྱོད་ཞིང་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བདག་ཡབ་ཡུམ་ལ་བསྐྱེམ་

ཕས་ཡེ་ཤེས་པར་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་སྦྱོར་བ་བྱ་ཞིང་མཁའ་རྩ་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་དང་།
 བདག་གི་རྟོག་པ་ཞི་གཉིས་ལྷར་གྱུར་སྟེ་སྦྱིར་གདོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་སྦྱོར་བྱེད་ཞིང་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་སོགས་
 པའོ། [29] །འདིར་སྦྱུ་འཕུལ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་དང་བསྐྱེད་ནས། སྦྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩེས།
 འདི་ལྟར་སྦྱོང་ལས་སྦྱོང་བ་ནམས་ལན་གཉིས་སུ་སྦྱོང་བ་ལྟར་རང་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གིས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བཏབ་
 ལ། མདུན་མཁར་བསྒྲོམ་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་སྦྱོར་བྱངས། མཆོད་བསྟོད་གསེལ་གདབ། རྒྱན་བཤགས་
 ལ་སོགས་བྱས་རྗེས་སྦྱར་ཡང་བཟླ་མུ་ས་སྦྱོང་པའི་དང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཙམ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སུ་ངེས་པར་
 བྱས་ནས། ཐུན་མོང་དུ་མངལ་སྦྱོར་སྦྱོང་བ་རྒྱས་པ་འབྲིང་གི་བསྐྱེད་རིམ་དང་སྦྱར་ན། འདི་དག་ནི་ཐབས་
 བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་གཙོ་ཆེ་བས། སྦྱང་ཆེན་སྦྱོན་པ་རྒྱན་ཆང་གིས་སྦྱོར་པ་ལ་འདུལ་ཐབས་རྒྱན་འདུལ་དང་ཁྲོམ་
 འདུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར། བག་ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རྟེན་སྦྱོང་གི་འཛིག་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་
 དང་བརྟེན་པ་ལུས་གྱི་མངོན་ཞེན་ལྷའི་རྣམ་པས་སྦྱོང་ཞིང་སེམས་ཉིད་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་དེ་བཞག་པའི་ཐབས་ཉིང་ང་
 འཛིན་ཟབ་མའི་བརྟོད་ལ་བཟུང་ནས་དག་ཇོགས་སྒྲིན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་སྦྱར་བའང་འཁོར་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པས་
 སྟིང་པ་སྦྱོང་ཞིང་དག སྦྱང་འདས་དང་བཞུགས་ཚུལ་མཐུན་པས་འབྲས་བུ་གཞི་ལ་ཇོགས། གཉིས་ཀ་ཇོགས་
 རིམ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགོ་བ་ནི་སྦྱིའི་གོ་དོན་སྦྱོངས་པ་ལ་གཅེས་པ་ཡིན་ནོ། [31] །དེ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྦྱོ་
 ཉིང་ང་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཉིང་ང་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། བརྟེན་པའི་གཞི་དང་
 བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་པོ་མོ་མ་ནིང་ཁ་དོག་བྱེད་དབྱིབས་སོགས་དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཤིང་།
 གཏན་མེད་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ཆོས་ཉིད་རྩ་བའི་ཡེ་ཤེས་བྱན་པར་བྱས་པས་འཆི་
 སྟིང་ཆོས་སྦྱར་སྦྱོང་ཞིང་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་དག་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཉིང་ང་འཛིན་
 ཅས་བྱའོ། །འོད་གསལ་སྦྱོང་པ་ཆེན་པོ་དེའི་རང་མདངས་འགོ་བ་ཀུན་ལ་སྦྱོམས་པའི་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོར་བྱེད་དུ་
 འཇུག་པས་ཆད་པར་ལྟ་བ་དང་གཟུགས་གྱི་ཁམས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་། མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པའི་རོལ་རྩལ་གྱིས་པར་དོའི་སྟིང་པ་ལོངས་སྦྱར་ཇོགས་པའི་གཞི་འདིང་བས་ཀུན་ཏུ་སྦྱང་བའི་ཉིང་འཛིན་ཅས་

བྱའོ། །དེ་ལས་ཡི་གེ་ཨེང་དང་རྩྱི་དང་རྩི་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་ཉིད་ཡི་གེར་སྒྲུང་བས་རྒྱུ་ལས་ཅུ་བའི་ཐབས་ཅེས་
 བྱ་སྟེ། གནས་སུ་འབྱུག་ཀ་མའི་སྲིད་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་འདྲོད་ཁམས་སྦྱོང་ཞིང་། སྦྱོང་བ་སྦྱུ་ལ་པའི་སྦྱུ་ལྔ་
 སྦྱར་སྟོན་བྱེད་རྒྱུ་ཉིད་དེ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་གཞིའི་ཁོག་ཡུབ་ནས་ཉེན་དང་
 བཟློན་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་དཔལ་གསལ་བའི་སྦྱིང་པོ་ལ་སོགས་སྦྱུ་ལྔ་བསྐྱེད་རྫོགས་
 གསུམ་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་རྒྱུ་ལས་ཅུ་བའི་ཐབས་དེ་ཉིད་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་གསལ་བ་
 གཞིའི་ཐབས། ^[32] དེ་ལས་བཟློན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་སྦྱོམ་པ་ཐབས་བསམ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་གཞག་ཡོད་པའང་། རང་བཞིན་མ་དག་པའི་སྦྱོང་འོག་མིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བྱིར་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
 རྣམ་པ་ནས་མཁའའི་མཐའ་གྲས་སུ་སྦྱོམ་པར་མཐུན་ལ། དེའང་གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་དང་དག་པ་སྦྱོར་བའི་དོ་
 བོ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ཡིན་པས། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟ་ཆེན་པོར་ལེན་དགུ་པའི་འགྲེལ་པས་སྟོན་
 ཏོ། །འདིར་བཟློན་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་གཙོ་ཆེ་བར་སྟོན་པས་རྟོག་པོ་ལུས་བྱུང་པའི་རྒྱལ་དང་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་
 ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྦྱར་ན། ཉི་རུ་ཀ་གལ་པོར། དང་པོ་སྦྱོང་པ་བྱང་རྒྱབ་སེམས། གཉིས་པ་ས་པོན་འབྱུང་བ་
 ཟླ། གསུམ་པ་ལ་ནི་གཞུགས་རྫོགས་པ། བཞི་པ་ལ་ནི་ཡི་གེ་འགོད། ཅས་འཆི་སྲིད་བར་དོ་དང་བཅས་པ་
 སྦྱོང་ཉིད་བྱང་རྒྱབ། ཇི་ཟེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་བྱ་བྲག་གི་དབུས་སུ་ཞུགས་པས་ས་པོན་བསྐྱུ་བ། རྒྱུང་
 བཅུས་ལུས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་གཞུགས་རྫོགས་པ། བཅས་ནས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་སད་པ་ནི་ཡི་གེ་འགོད་པ་ལ་
 སོགས་མངོན་བྱང་བཞིའི་བདུ་བྱང་འཆད་ཀྱང་། རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་སྦྱི་བྱུང་དང་བསྐྱེད་ནས་པ་རྒྱུད་
 ལྟར་རྟོག་ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ། མ་རྒྱུད་ལྟར་མངོན་བྱང་ལུས་བསྐྱེད་པ། གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱང་གཞི་
 སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་དག་པ་སྦྱར་ནས་ ^[36] འཆད་པའི་དང་པོ་ཆོ་ག་གསུམ་ནི། སྦྱོང་བྱེད་རྟོག་ཅི་ལྟ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡུག་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་མངོན་དུ་བསྐྱོམས་པས་སྦྱང་བྱའི་ཡིད་ལུགས་རྟོག་པོ་དག ཡུག་མཚན་དེ་ཉིད་སྦྱོང་བྱེད་ཡན་
 མན་གནས་འབྱུར་གྱི་རྒྱལ་ལས་རྩྱི་ཡིག་ལ་སོགས་པས་མཚན་པར་བསྐྱོམ་པས་སྦྱང་གཞིའི་དག་གསུང་རྟོག་
 རྫོགས། དེ་སྦྱོང་བྱེད་འོད་ཟེར་སྦྱོ་བསྐྱེད་ཆོས་གས་དོན་གཉིས་བྱས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷན་སྦྱུ་རྒྱུ་དང་ཆ་

ལུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བསྐྱེམས་པས་སྤྱང་གཞིའི་ལུས་སྐྱོད་རྗེས་སྤྲིན་པ་ཏེ་དོན་ཅོག་གསུམ།
 མངལ་སྐྱེས་དང་སྤྱར་ན་དང་པོས་མངལ་དུ་དཀར་དམར་ཚོགས་པ་ལ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ། གཉིས་པས་
 ཁུ་ཁུག་སེམས་གསུམ་འདྲེས་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ལྷ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ། [37]
 གསུམ་པས་འབྱུང་བ་བྱེར་སྤྱད་ཀྱིས་ལུས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་རྫོགས་ནས་ཕྱིར་བཅས་པ་སྤྱོདས་ལ་
 འབྲས་བུའི་དུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱར་བཞིངས་ནས་དོན་བཅུན་མེད་ལྷ་ག་ལ་
 སོགས་པར་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། བལྟམས་པའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་བསྐྱུན་ནས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་བསྐྱུན་ནས་ནང་གི་
 མངོན་བྱང་ལྡེའི་རང་བཞིན་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱར་ནས་བཤད་ན། སྤྱོད་གསལ་ལས།
 མངལ་ཞུགས་བྱང་རྒྱབ་རྣམ་ལྷ་སྟེ། །རྩ་བ་བཅུ་ནི་ས་བཅུའི་རྒྱལ། །སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ།
 །རྩུན་གྲུབ་སྤྱུ་གསུམ་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་བར་དོ་ནས་ལུས་འཛོལ་བ་ཚོགས་ལས། མངལ་དུ་ལུས་ལེན་པ་
 དངོས་ལ་སྤྱོད་བས་སྤྱོད་ལས། མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་བྱང་རྒྱབ་ལྡེའི་རིམ་པ་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་དུ་
 བཞག་སྟེ། རྩ་བ་བཅུའི་ངོ་པོས་བཅུར་མཚོན་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་རང་བཞིན་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུར་འགྲུབ་རྒྱལ་
 ལས། འདིར་སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞིའི་རིམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དག་རྫོགས་སྤྲིན་གསུམ་གྱི་ངེས་པ་དང་སྤྱུར་
 ན། མངོན་བྱང་དང་པོ་རྩ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྟོམ་པ་ནི། སྤྱང་གཞི་གཟུགས་གྱི་ཡུང་པོ་ནམ་མཁའི་ཁམས།
 །ལུས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ཉོན་མོངས་པ་གཏི་མུག །མངལ་སྐྱེས་གྱི་པའི་ཁམས། རྟོད་གཤེར་སྐྱེས་གྱི་
 གཤེར། རྟོད་སྐྱེས་གྱི་པ། རྩས་སྐྱེས་གྱི་སྟོང་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱོད་ཞིང་དག་པར་བྱེད་ལ།
 རྫོགས་རིམ་གྱི་དུས་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡས་བབས་ཐབས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གར་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་སེམས་སོ་སོར་
 རྟོགས་པའི་ [38] རོ་བོར་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་ལམ་བུཅ་རྩ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱུར་ནས་བསྐྱེམས་པས།
 འབྲས་བུའི་དུས་ན་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་རུ་ཅ་གཉིས་སུ་སྤྲིན་ཞིང་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པོ།
 །མངོན་བྱང་གཉིས་པ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི། སྤྱང་གཞི་ཆོར་བའི་ཡུང་པོ་སའི་ཁམས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་

གྱི་ཡིད་དེ་སེར་སྒྲ་ར་རྒྱལ། མངལ་སྒྲིས་གྱི་མའི་ཁམས་དམར་པོ། སྒོང་སྒྲིས་གྱི་མའི་ཆ། རྩོད་གཤེར་
 སྒྲིས་གྱི་རྩོད། རྩུས་སྒྲིས་གྱི་གསལ་པའི་ཆ་རྣམས་སྒྲོང་ཞིང་དག་པར་བྱེད་ལ། རྩོགས་རིམ་གྱི་དུས་ཁྲུལ་
 གཉིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེ་སྒོང་ལྷན་གཅིག་སྒྲིས་པའི་ངོ་བོ་མས་བརྟན་ཤེས་རབ་གྱི་རང་བཞིན་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ། འབྱུང་བཞིས་ཕྱེ་བའི་ཁམས་ཉི་ཤུ་པོ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཆད་མེད་
 བཞིས་ཕྱེ་བའི་ལམ་སྒོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུར་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སུ་རྩོགས་པའི་རྣམ་པ་ལམ་
 བྱེད་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱར་ནས་བསྐྱོམས་པས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་རང་བཞིན་དུ་
 སྒྲིན་ཞིང་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པོ། །མངོན་བྱང་གསུམ་པ་ས་བོན་ཕྱག་མཆན་དང་
 བཅས་པ་ནི། ཁྲུལ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་བྱི་ཟ་ཉི་བར་ལེན་པའི་སེམས་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་དང་། འདྲ་
 ཤེས་གྱི་ཕྱང་པོ་མའི་ཁམས། དག་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས། སྒྱི་གནས་
 བཞིར་འཇུག་པའི་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་སྒྲོང་ཞིང་དག་པར་བྱེད་ལ། རྩོགས་རིམ་གྱི་དུས་ཁྲུལ་གཉིས་
 ཞུགས་ལྷོག་ཏུ་དག་པའི་རྩོམ་སུ་ལས་རྒྱུད་དུས་སྒྲོར་དང་བཅས་པ་འགགས་པས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པ་བསྟན་པའི་རྩོ་
 རྩོམ་རྩོགས་པའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ས་བོན་ཕྱག་མཆན་གྱི་རྒྱལ་དུ་བསྐྱར་ནས་བསྐྱོམས་པས། འབྲས་བུའི་དུས་ན་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲིན་ཞིང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་
 པོ། །མངོན་བྱང་བཞི་པ་ས་བོན་ཕྱག་མཆན་དང་བཅས་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་ཁྲུལ་སེམས་གསུམ་རོ་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་། འདྲ་བྱེད་གྱི་ཕྱང་པོ་^[39] རྒྱུད་གྱི་ཁམས། བྱ་བ་སྒྲོ་ལྡེ་རྣམ་ཤེས། ཉོན་མོངས་
 པ་ཕྱག་དོག །སྒྱི་གནས་བཞིར་འཇུག་པའི་མངལ་སྒྲིས་དང་། སྒོང་སྒྲིས་གྱི་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཁྲུལ་གྱི་
 འདྲེས་པ། རྩོད་གཤེར་སྒྲིས་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་རྩོད་གཤེར་འདྲེས་པ། རྩུས་སྒྲིས་གྱི་གསལ་ལ་སྒོང་པ་ཅམ་དང་
 བར་སྲིད་འདྲེས་པའི་ཆ་རྣམས་སྒྲོང་ཞིང་དག་པར་བྱེད་ལ་རྩོགས་རིམ་གྱི་དུས་ཁྲུལ་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་རྣམ་
 པར་དག་པ་རྒྱ་རྩོམ་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་དང་། རི་སྒྲིད་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱུང་པ་རྩོམ་པའི་བདག་ཉིད་
 དུ་རྩོགས་པའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་འོད་གྱི་ཐིག་ལེའམ་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་ནས་བསྐྱོམས་པས།

འབྲས་བུའི་དྲུས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་རོག་ཅིག་ཏུ་འབྲས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲིན་ཅིང་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སུ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པོ། །མངོན་བྱང་ལྔ་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། མངལ་གྱི་
 གནས་སྐྱབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ཕྱིར་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་རྒྱུད་ཁམས། ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་རྫོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་ཆ། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་དང་། སྐྱེ་གནས་བཞིར་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པའི་གནས་སྐྱབས་རང་བཞིན་སྒྲུལ་པའི་སྐྱར་སྐྱོང་ཞིང་དག་པར་བྱེད་ལ། རྫོགས་
 རིམ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགོ་རྒྱལ་བྱ་རྒྱལ་རྒྱུད་གསུམ་སེམས་དང་བཅས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་འབྲས་བུའི་དོ་རྩེ་
 འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་བདག་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ལྟའི་སྐྱེ་རྒྱུ་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་རྫོགས་བར་བསྐྱོམས་
 པས་འབྲས་བུའི་དྲུས་ན་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དང་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་
 དུ་སྒྲིན་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། ཟླ་བ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཏེ།
 །བདུན་གྱི་བདུན་པ་མཉམ་པ་ཉིད། །རང་ལྟའི་ས་བོན་ཐུག་མཚན་ནི། །སོ་སོར་རྟོགས་པར་བརྟེན་པར་བྱ།
 [40] །ཐམས་ཅད་གཅིག་གྱུར་ནན་ཏན་ཉིད། །རྫོགས་པ་ཆོས་དབྱིངས་དག་པ་སྟེ། །ཅིས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་
 གནས་བཞིའི་རིམ་པ་དང་སྐྱར་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་རྒྱལ་བཞིར་བྱུང་བ་ཡང་རང་རང་གི་བག་ཆགས་དང་གོམས་
 སྟོབས་ཆེ་རྒྱུད་གཙོ་བོར་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐྱོང་ཆེན་པས། །དེ་ལྟར་སྒྲོམ་རྒྱལ་རྣམ་པ་བཞི་
 ཉིད་ཀྱང་། །གཙོ་བོར་སྐྱེ་བ་གང་བསྐྱུས་དེས་བསྐྱོམ་ལ། །བག་ཆགས་སྐྱོང་ཕྱིར་ཀུན་གྱིས་དེ་བཞིན་སྐྱོམ།
 །བྱུང་པར་ལས་དང་པོ་ཡི་སྐྱོང་སྐྱེས་བཞིན། །ཅུང་ཟད་བརྟན་པས་མངལ་སྐྱེས་བཞིན་བསྐྱོམ་ལ། །བརྟན་པ་
 ཆེ་བས་ཐོད་གཤེར་སྐྱེ་བཞིན་བསྐྱོམ། །ཤིན་ཏུ་གོམས་པས་ཡང་དག་བརྟན་པ་ཡིས། །རྩུས་སྐྱེས་བཞིན་དུ་
 སྐད་ཅིག་དགྲོང་བསྐྱེད་བྱ། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། [41] །གཉིས་པ་རྒྱེན་མ་འབྲུལ་བའི་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་
 ལམ་ལ་གཉིས། དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱར་ནས་ལམ་མས་སྐྱུངས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་རྒྱས་པར་བཀྲལ་ཏེ་བཤད་པ་
 དང་། བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཁོག་ཏུ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུས་རིག་འཛིན་བཞིའི་གོ་འཕང་ལ་སྐྱོར་རྒྱལ་ས་ཆོད་

ལྟར་འགྲུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། ལྟ་ལ་སེམས་བརྩུང་བ། འགྱུར་བའི་སྒྲིན་བཅོས་པ། ལྟ་དཔལ་
 བ། ལྟ་ལམ་དུ་སྒྲིང་ཚུལ། ལྟ་རང་སེམས་དང་བསྟེ་བ། ལྟ་དོན་ལ་སྒྱུར་བ། སྒྲིད་ཡུལ་ལམ་དུ་བྱིར་
 བའོ། །དང་པོ་ལྟ་ལ་སེམས་བརྩུང་བནི། སྒྲོ་ཆེན་པོས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྒྲུའི་རྣམ་འགྱུར་རྒྱན་དང་བཅས་པ་མ་
 འབྲས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཀྲ་ལམ་གྱིས་གསལ་ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་ངོས་བརྩུང་ལས་
 འདས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འཇུག་ཡི་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་རྣམ་པ་གསལ་བཞིན་དུ་ངོ་བོས་སྒྲོང་། [42] ཆོས་ཉིད་
 སྒྲོང་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་སྒྱུན་གྱི་དཀར་ནག་རྒྱུན་སྤྱད་པའི་གསལ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ཚུ་སྒྲུ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་འཛིན་ཞེན་
 དང་བུལ་བར་ཅུལ་སྒྱུང་། སྒྲོ་འབྲིང་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྒྲུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་པལ་གྱི་བསྒྲེམ།
 དེ་ནས་དབྱེད་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྒྲེམ། དེ་བརྟན་ནས་རིམ་བཞིན་ཕྱག་གཡམས། ཕྱག་གཡོན། སྒྱ་ཤིང་
 ཡན། ཞབས་གཡམས་གཡོན། སྒྲུ་ཡོངས་རྫོགས་གདན་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་བསྒྲེམས་ལ། དེ་ཡང་
 རྣམ་པ་གསལ་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྲོབ་པས་ཆད་ལྟར་མི་གོལ་ཞིང་། སྒྲོ་བའི་ཆོ་རྣམ་དག་བྲན་པ་རྟོ་རྟེ་
 ལྟ་བུའི་ཉིང་རི་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་ཅུལ་སྒྱུངས་པས་ཉྱག་ལྟར་མི་གོལ་བའི་གནད་དོ། །དེ་ལྟར་གསལ་དཀར་བའི་སྒྲོ་
 རྒྱུང་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོམས་པར་ལ་ཉྱག་པའི་སྒྲུར་ཅུལ་སྒྱུང་བ་སྟེ། བཟོ་བོ་མཁས་པས་ཡི་དམ་གྱི་
 སྒྱུ་རས་བྲིས་སམ། ལྷེར་བཟོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུ་མཆེད་དོད་པར་བྱས་ཤིང་རབ་གནས་དང་ལྷན་པ་མདུན་དུ་བཞག་
 པ་ལ། དྲན་པ་རྒྱུ་བའི་ཡན་ལག་ཅས་ཆེད་དུ་མི་སྒྲོམ་པར་དབྱུ་ནས་ཞབས་གྱི་བར་ལ་མིག་མི་འཇུག་པར་ཅེ་རེ་
 བལྟས་པས། དང་པོར་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟོག་ཆོགས་མང་པོ་ལང་ལོང་དུ་འགྱུ་སྟེ་གཡོ་བའི་ཉམས་རི་གཟར་གྱི་
 འབབས་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་ཅི་ཞིག་ན་རྣམ་འགྱུར་ཇི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་བརྟས་པ་ལས་མིག་བཅུ་མ་ཡང་
 ཡིད་ཡུལ་དུ་བཀྲ་གསལ་གྱི་འཆར་བར་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནི་ཐོབ་པའི་ཉམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེར་ན་རྒྱུན་པོས་སྒྲོད་གྱིས་
 བསྐྱམས་པའི་བདོག་པ་ཐོབ་པ་དང་མཚུངས་ཏེ། རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་པ་མངོན་དུ་མི་ཤེས་པ་དང་འབྲའོ། །དེ་
 ལྟར་གསལ་བ་དེས་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིང་ཞེན་ལ་རྒྱས་བཏབ་ཏེ་བྲིས་སྒྲུ་ལྟ་བུའི་ལེབ་ལ་བཅར་བཅར་བ་དང་འབྱུར་མ་ལྟ་
 བུའི་ལྷིང་ལྷིང་པོ་ཐོགས་བཅས་ཅན་མ་ཡིན་ལ། ཤ་རུས་དང་ནང་ཁྲོལ་ལ་སོགས་པའི་རྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་

བུལ་བའི་སྒྲོང་སྒྲོང་སྒྲོང་མའི་སྒྲོང་ཤེལ་བུམ་བྱི་མེད་དམ། འཇའ་ཚོན་ལྷ་བུ་ཕྱི་ནང་ཟང་ཐལ་གསལ་འཚོར་བཀྲག་
 མདངས་དང་ལྷན་པ་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བའི་དཔེས་མཚོན་པར་རྩལ་སྦྱང་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོར་
 དམིགས་ཏེན་གྱི་སྒྲོལ་བལྟ་ཡུན་རིང་བར་བྱ། སྒྲོམ་ཡུན་ཐུང་བར་བྱེད། [43] ཐུང་ཟད་གསལ་ནས་བལྟ་
 ཡུན་རིང་ཐུང་། སྒྲོམ་ཡུན་རིང་ལ་བསྐྱབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་བརྟེན་པ་དང་། མེ་
 ལོང་དང་། མ་གྲུབ་གྱི་དོགས་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་། རྟོད་པ་དང་། ལྷ་གསལ་བཞིན་དུ་ཚོག་མི་ཤེས་
 པའི་རྩོལ་བ་དང་། མི་གསལ་གྱང་བཏང་སྒྲོམས་སུ་འཛོག་པའི་མི་རྩོལ་བ་སྟེ་སྒྱུའི་སྒྲོན་བདུན། རབ་རིབ་དང་
 ། མོག་མོག་དང་། གྲིབ་མ་ལྷ་བུ་འམ་ལུན་པ་ཅན། སྒྱུའི་ཚད་འགྱུར་བ། ཆ་ལུགས་འགྱུར་བ།
 དབྱིབས་འགྱུར་བ། བྲངས་འགྱུར་བ། བཞུགས་ཚུལ་འགྱུར་བ། །ཁ་དོག་འབའ་ཞིག་སྒྲུང་བ།
 དབྱིབས་འབའ་ཞིག་སྒྲུང་བ། རིམ་པར་རྟུབ་པ། རྣམ་འགྱུར་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་བཅུ་གཉིས་
 རྣམས་གྱི་གཉིན་པོར། བརྟེན་པ་ལ་བྱན་པ་བརྟན། ལེ་ལོར་དད་པ་དང་བརྟོན་འགྲུས་བརྩམ། དོགས་པར་
 དབྱིངས་ལ་གཏད། བྱིང་ན་སང་ཞིང་བསེལ་བ་བརྟེན། །རྟོད་ན་སྒྲོལ་ཤས་བསྐྱེད་ཅིང་ལྷ་སྒྲུངས་སྟངས།
 །རྩོལ་བ་ལ་སྟོལྟོད། མི་རྩོལ་ན་བརྟོན་འགྲུས་བརྩམ། དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་དང་། མོག་མོག་གྲིབ་མ་
 ཅན་གསུམ་ལ་འཇའ་ཤེལ་ལ་སོགས་པ་མིག་ལ་བཀའ་ནས་དམིགས་ཏེན་ལ་ཁ་བལྟ་ཞིང་དབྱིབས་ལ་དཔྱོད།
 སེམས་ལ་སྒྲོམ། སྒྱུའི་ཚད། ཆ་ལུགས། བཞུགས་ཚུལ། དབྱིབས་འགྱུར་བ་བཞི་ལ་སྒྲུ་དེ་དོས་པའི་
 རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལ་རི་དྲགས་རྩེ་ཞིང་། སྒྲ་བྲག་ནས་ཕྱག་རོན་འབྱུང་འཇུག་བྱིད་
 པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོམ་ཞིང་བྱུང་པར་དུ་ཞི་བ་ལ་རྩལ་དགྲ་དང་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བས་ལྟོག་སྟེ། རམ་
 སྟོག་ལས། དེ་ལྷའི་སྒྲོལ་མཚོག་རེ་རེ་ལ། །རྩལ་དགྲ་དག་དང་ལྷན་པ་སྟེ། །མཉིན་དང་ལྷག་དང་འབྲིལ་
 བག་དང་། །ལྷེམ་བག་ཆགས་དང་གཞོན་རྩལ་ཅན། །གསལ་དང་འཚོར་དང་ལྷན་སྦྲུག་དང་། །གཟི་བྱིན་
 འབར་བར་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་པ་སྟར་རོ། [44] །ཁྱོ་བོ་ལ་གར་གྱི་ཉམས་དགྲ་དང་ལྷན་པར་སྒྲོམ་སྟེ།
 གལ་པོ་ལས། སྟོག་པ་དཔའ་བ་མི་སྦྲག་པ། །དགོད་དང་བྲག་ཤུལ་འཛིགས་སུ་རུང་། །སྟིང་རྗེ་རམ་དང་

ཞི་བ་སྟེ། །གར་དགའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་ས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གངས་འགྱུར་བ་ལ་སྒྱུ་འཕྲུལ་གླ་མ་ལས།
 ལྷ་ཚྭ་གས་འཕྲོ་འདུ་མང་པོ་ཡང་། །སེམས་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་རང་། །ཞེས་པས་གཙོ་བོ་གཅིག་ཤུའི་ཚོ་
 འཕྲུལ་ལས་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རང་བཞིན་དྲན་པས་རྩལ་སྤྲང་། །ཁ་དོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤྲང་བ་ལ་
 དབྱིབས་གསལ། དབྱིབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤྲང་བ་ལ་ཁ་དོག་སྤྲ་ཚྭ་གས་པར་སྟོ། །རིམ་པར་རྒྱབ་པ་ལ་ཞལ་
 ཕྱག་ཤིན་ཏུ་རགས་པར་སྟོ། །མ་རྫོགས་པ་ལ་གང་མ་རྫོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆེད་དུ་གསལ་ལོ། [46]

།གསུམ་པ་ནི་དེ་དག་གི་བར་སྐྱབས་སུ་སྤྲད་པལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ངལ་གསེའི་དབུགས་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་ལ་
 མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་ལྷ་སྟོམ་པ་སྟེལ་མར་བྱ། ལྷ་སྟོན་མེད་དུ་གསལ་ནས་སྤྲད་མི་རྟོག་པ་ཕྲལ་ནས་སྤྲ་བོ་
 ལྷ་སྟོམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་འབྱུངས་ནས་སྤྲ་ལམ་དུ་སྟོང་བའམ་རྩལ་སྤྲང་ཐབས་ནི། ལྷ་དེ་ལངས་
 པར་སྟོམ། འདུག་པར་སྟོམ། ཉལ་བར་སྟོམ། སྤྱི་རྒྱགས་སུ་སྟོམ། གན་རྒྱལ་དུ་སྟོམ། ཁ་བྱབ་ཏུ་
 སྟོམ། ཐག་རིང་པོར་སྟོམ། ཉེ་བར་སྟོམ། རི་བོའི་ཁོང་སང་དུ་སྟོམ། རྒྱ་མཚོའི་གཤིང་དུ་སྟོམ།
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རི་རབ་ཅམ་དུ་སྟོམ། ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་རྒྱལ་ཕན་ཅམ་དུ་སྟོམ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྟོམ་ཡང་བཏུབ་ན་
 གོམས་པའི་ཉམས་སྒྲིང་ལྷ་བྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལམ་དུ་བསྐྱངས་པའོ། །ལྷ་པ་ནི། དེ་ནས་སྤྲ་བསྟེས་བྱ་སྟེ་
 བསྟོམ་བྱ་དང་སྟོམ་བྱེད་གྱི་གཉིས་སུ་འཛོན་པ་སྤྲང་ཕྱིར་སྤྲའི་རྣམ་པ་རང་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟེས་ཏེ་བསྟོམས་
 པས་རྟོག་པ་གང་གིས་ཀྱང་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་སྤྱོད་ས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཇི་ཅམ་གནས་འདོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྟོང་པ་ནི་
 བརྟན་པའི་ཉམས་རི་རབ་ལྷ་བྱ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་བ་སྤྱའི་བྱ་ག་དང་སྤྱན་གྱི་དཀར་ནག་རྩྭ་ཆོད་གསལ་
 ཞིང་། ཡུལ་རྩྭ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འཕྲོག་པར་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་ཏུ་དགྱིལ་འཁོར་གང་གི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོར་རྩལ་
 རྫོགས་ནས་གསལ་བའི་ཆད། [47]

གསལ་ལོ། སང་ངེ། ལྷག་གོ། ལྷང་ངེ་བ་བཞི་དང་།
 བརྟན་པའི་ཆད་མི་གཡོ། མི་འགྱུར། མངོན་པར་མི་འགྱུར། ཅིར་ཡང་བསྐྱུར་དུ་བཏུབ་པ་བཞི་སྟེ།
 གསལ་བརྟན་གྱི་ཆད་བརྒྱད་ཐོབ་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྤྲང་བ་སྤྲའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་འདྲེས་པ་ཡིན་
 མོ། [49] ཏུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདྲེས་པ་གཅིག་ཤུས་ཀྱང་མི་རྟོག་པར་སྤྲ་དོན་ལ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་^[50] ལྷའི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བ་ལ། དེ་ཡང་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་སྣ་སྐྱའི་འབྲས་བྱར་གདོད་ནས་དུ་མ་རོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྐྱར་
 ལམ་རྒྱེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་རང་རྒྱུད་དུ་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ཅམ་ནི་རུ་ཏྲ་དང་སྒྲིན་པོའི་གོ་འཕང་ཅམ་ལས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སློག་སྤྲོམ་གཟེར་བཞིའི་མན་ངག་གཅིས་པར་བསྟན་ཏེ་གསང་
 རྫོགས་གྱི་རྒྱུད་ལེའུ་སོ་དགུ་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་གང་ལ་ཡང་། །སློག་སྤྲོམ་གཟེར་བཞི་མ་ཐེམས་ན།
 །ནམ་ཡང་དོན་མེད་ཡུགས་ས་རྒྱང་། །ཡོངས་རྫོགས་དཔལ་གྱི་སློག་འཕྲོག་ཐབས། །གཅིག་ཤེས་པས་ནི་
 །ཀུན་སློག་ཐོབ། །དཔེར་ན་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱི་ཁས། །ནམ་མཁའི་ཉི་མ་གཅིག་ཟེན་པས། །རྒྱ་བར་སྟོང་གི་
 །ཉི་མ་ཀུན། །མ་བཟུང་པར་ཡང་སྟོང་སློག་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་སློག་སྤྲོམ་གཟེར་བཞི་གཅིས། །ཞེས་པ་ལྟར་
 ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཟེར་ནི་དམིགས་རྟེན་སོགས་ལྷའི་རྣམ་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་བསྐྱོམས་
 པས་ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་མངོན་ཞེན་ལྷའི་སྐྱར་རྫོགས་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། ཏིང་འཛིན་གཟེར་ནི་ཐོད་སྐྱེ་
 ལ། །ཅེ་གཅིག་སེམས་བཟུང་ཡིངས་མི་བྱ། །ཡུལ་གསུམ་གྱུད་དུ་གྱུར་པ་དང་། །དཔལ་ཆེན་ཏེ་རུ་
 དངོས་དང་མཇལ། །ལྷོག་པ་ཏེ་རུ་ཀས་མི་སྟོད། །ཏིང་འཛིན་མི་འགྱུར་གཟེར་མེད་ན། །སྐྱེ་ནི་ནམ་ཡང་
 མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། ^[51] །དེ་ལ་ཡུལ་གསུམ་གྱུད་དུ་གྱུར་ཚུལ་ནི། དང་པོ་བསམ་པའི་ཡུལ་
 ལ་གསལ། །དེ་ནས་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་གསལ། །དེ་ནས་རིག་པའི་ཡུལ་ལ་གསལ་བས་སེམས་སྣ་སྐྱར་
 སྒྲིན་པའི་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་སྤྱད་པ་ལ་གསལ་བ་གྱུད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དཔལ་ཆེན་ཞལ་ལུང་ལས། ཡེ་ཤེས་སྣ་ཡི་
 ཕྱག་རྒྱ་ཀུན། །དང་པོ་ཡིད་གྱི་ཡུལ་དུ་གསལ། །དེ་ཡི་དངོས་སྣང་མཐུ་བརྟན་གྱིང་། །སེམས་ཉིད་ཤིན་
 ཏུ་སྐྱེངས་པའི་མཐུས། །རང་བཞིན་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གསལ། །མཐར་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི།
 །ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱེངས་ཐོབ་པའི་སྣ། །ལུས་གྱི་ཡུལ་དུ་མངོན་སུམ་གསལ། །ཡུལ་གསུམ་གྱུད་དུ་གྱུར་པ་
 ལས། །མ་དག་ལུས་གྱི་དངོས་སྣང་ཆོམས། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟིང་པོ་སྤྲགས་གྱི་གཟེར་ནི་ཐུགས་
 སློག་ལ་རྩ་སྤྲགས་འཁོར་བ་དང་དོ་ལི་ལ་འདུན་པ་གཅིག་ཏུ་གཞུར་ཏེ་རིག་པ་བགྲངས་པས་འབྱུང་འཇུག་གནས་

གསུམ་གསུང་གི་ངོ་བོར་དག་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། སྤིང་པོ་སྤྲུགས་གཟེར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི། གཤམ་པོའི་
 སྤྲུགས་དག་སེལ་མེད་བརྒྱུས། །སྤྲུགས་སྟོག་རྩྱུ་ལ་ཅུ་སྤྲུགས་འཁོར། །གསལ་བའི་འཕྲོ་འདུ་སྟོག་སྤྲུགས་
 བགྲངས། །དེ་ཆོ་དཔལ་འབྱོར་ལུང་ཡང་སྟོན། །རྩུ་པའི་ཅུ་ལ་རྫོགས་ལྷ་རྣམས་འཁོར། །སྟོག་སྤིང་
 བསྟེན་རྫོགས་གཟེར་མེད་ན། །ལྷ་དང་དམ་ཅན་བྱག་མི་སྤིང། །ཅིས་སོ། །དགོངས་པ་མི་འགྱུར་བའི་
 གཟེར་ནི་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞི་ཁྲིའི་ལྷ་ཅི་ལྷར་སྦྱབ་ཀྱང་དེ་ཉིད་རང་སེམས་ལས་གྲུང་ན་མེད་པར་རྟོགས་
 པས་ལྷ་དང་ཆོས་ཉིད་རོ་མཉམ་ཆེན་པོར་བརྟུན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། [52] དགོངས་པའི་གཟེར་ནི་ཞི་
 ཁྲིའི་ལྷ། །ཡོངས་རྫོགས་དཔལ་ཆེན་རང་སེམས་ལས། །གྲུང་ན་མེད་ཅིང་རུ་ཏྲ་ཡང་། །འཇོགས་ན་མེད་དོ་
 རང་གི་སེམས། །སེམས་ཉིད་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱ། །གསལ་ལ་མ་འདྲིས་འེངས་སྟོང་རྫོགས། །སྒྲ་ཆོགས་
 རང་ཤར་སྒྱལ་པའི་སྒྱ། །སྒྲ་བ་ཡབ་ལ་སྟོང་པ་ཡུམ། །སྒྲ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྱ། །འགྲུ་བྲན་
 རྣམ་རྟོག་བསམ་ཡས་ཀྱང་། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དཔལ་གྱི་འཁོར། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཡེ་སངས་རྒྱས།
 །རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གཡོས་པ་མེད། །དགོངས་པ་མི་འགྱུར་གཟེར་མེད་ན། །དཔལ་ཆེན་འགྲུབ་ཀྱང་བྱན་
 མོང་ལས། །མཆོག་མི་འགྲུབ་ཅིང་རུ་ཏྲ་པོལ། །ཞེས་སོ། །འཕྲོ་འདུའི་གཟེར་ནི་རྣམ་བཞིའི་ཕྱིན་ལས་
 ཐམས་ཅད་རང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བཞུ་བཏུལ་གྱི་ལས་ལ་ཆོལ་དཀར་གཅིས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུད་ལས། །འཕྲོ་འདུའི་གཟེར་ནི་དམིགས་པ་ཡིས། །བསྒྱུར་ཁ་ཤེས་ན་འདོད་དགུར་འགྱུར། །ཉིང་ངེ་
 འཛིན་གྱི་འཕྲོ་འདུ་ཡིས། །སེམས་ཀྱི་རྩུ་པ་ཅུ་ལ་རྫོགས་ཏེ། །གང་ལྟར་བསམ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་།
 །སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ཕྱིན་རྒྱབས་མཐུས། །ཞི་རྒྱས་དབང་དང་མངོན་སྟོང་སོགས། །ཡན་གཤོད་ལས་ཀ་
 གང་ཡང་འགྲུབ། །དཔེར་ན་རྟོར་བྱ་གཅིག་ཉིད་ལ། །གསོལ་མཆོད་རྒྱུ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ། །ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
 སོ་སོར་བསྐྱངས། །འཕྲོ་འདུ་སྒྲ་ཆོགས་གཟེར་མེད་ན། །དམིགས་གཏད་གཅིག་ལས་དོན་མི་འགྲུབ།
 །འཕྲོ་འདུ་ལས་ཁ་བསྒྱུར་ཤེས་ན། །ཐེ་བྲང་ཐ་རྒྱུད་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཕྱིན་ལས་ཐོགས་མེད་ལས་ཀུན་
 འགྲུབ། །ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ [53] གཟེར་བཞིའི་མན་ངག་གནད་

དུ་ཆུད་པས་སྐྱེ་དངོས་སུ་མཐོང་སྟེ་སྐྱེའི་སྟོག་འཕྲོག་ །ངག་ལ་བདེན་པ་འགྲུབ་པས་གསུང་གི་སྟོག་འཕྲོག་
 །ཆོས་ཉིད་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་ཐུགས་གྱི་སྟོག་འཕྲོག་ །བདེ་བ་ཤེགས་ཞི་ཐོབ་སྟེ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་སྟོ་
 གསུམ་དུ་མ་རེ་ཅིག་ཏུ་འབྲེས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱན་ལ་སྟོང་སྟོག་ཐོབ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩ་ལ་འབྲུངས་ཤིང་སྟོན་
 ལས་སྐྱ་ཚོགས་ལ་རང་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། [56] །བདུན་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་པར་བྱ་བ་བཅུ་དང་དམ་
 ཚིག་གི་གནས་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་སྐད་དུ་སྐྱེ་མ་སྟོན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་བྱ་བཅུ་ཚུ་ལ་གསང་
 རྒྱལ་ས་ཉམས་སུ་གྲངས། །ཞེས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་གསང་སྐྱལ་ས་
 ཤེས་བྱ་བཅུའི་སྟོན་ས་ཉམས་སུ་གྲང་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།
 །མིང་ཚིག་ཐམས་ཅད་སྟོན་གྱིས་རི་དྲགས་འབྲིད་པ་ལྟར་སྟོང་པོ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་
 རྗེ་ལམ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གནས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བྱི་ཐའི་གྲོང་བྱིར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཐམས་ཅད་བྲག་ཆ་ལྟར་རོ་བོས་
 སྟོང་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་སྟེ་ཐམས་ཅད་རྩ་ནང་རྒྱ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།
 །ཉིང་རི་འཛིན་ནམས་རྩ་ལས་རྩ་བུར་རྟོལ་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕྲོ་འདུ་ཐམས་ཅད་མིག་ཡོར་ལྟར་སྐྱ་ཚོགས་
 སུ་འགྲུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོ་འཕྲུལ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་ལ་པ་ལྟར་ནམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ་ཤེས་བྱ་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ནི་མན་ངག་སྟོན་པའི་སྐྱེ་མ་ལ་གསུང་བ་མི་བཅད་པ་དང་། ཉིང་རི་འཛིན་
 གྱི་མཐུན་སྟོགས་ནམས་བསྐྱབ་པ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་འདོར་བ་དང་། སྟོན་ལམ་ཀྱན་ཏུ་ཉིང་རི་འཛིན་
 ཡལ་བར་མི་བཏང་བ་དང་། ཡི་དམ་མི་སྤང་བ་དང་། སྟོན་པའི་དོན་དང་སྟོན་པ་སྟོན་མ་ཡིན་པ་ལ་གསང་བ་
 དང་དུག་གོ། [57] །གཉིས་པ་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྟོན་བྱ་རིག་འཛིན་ནམ་པ་བཞིའི་གོ་འཕང་ལ་སྟོར་
 བའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་བསྟེན་པའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་ཕྱ་མོའི་ཉིང་རི་འཛིན་ཕུག་གྱི་གཅིག་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་གསུམ་གསལ་བ་ལ་སྟོ་བཞག་སྟེ་བསྟོམས་པས་
 ཚོགས་དང་སྟོར་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་སྒྲུང་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་

ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས། ཤེས་བྱའི་ཉམས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟེན་རྒྱུ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་
 རྟགས་དུ་བ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། སྒྲིན་བྱ་མེ་བྱིར་དང་། སྒྲིན་མེད་གྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་དག་
 ནི་ཉམས་གྱི་སྒྲིང་བ་མཆོད་པའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལྟས་ལ། རྟག་པར་གཅིར་ཕུར་ཕྱུང་
 བ་བག་ཆགས་བྱང་བའི་རྟགས་དང་། རྣམ་མཁའི་སྒྲིས་ལ་འཛོལ་པ་ས་ཐོབ་པའི་རྟགས་དང་། སེང་གི་དང་
 ། སྒྲུང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པ་ས་ནོན་པའི་རྟགས་དང་། གཟུགས་བརྟན་ཞལ་འཇུག་པ་སོགས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་
 རྟགས་ཏེ། མདོར་ན་དོ་རྩེ་བཞོད་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ལམ་རྟགས་གྱི་རིམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་འབྱུང་
 སྟེ་ལྟག་པའི་དགའ་བོད་སྒྲིས་ན་བདུད་གྱི་སྒྲགས་བལྟ་བས་བཟང་པོ་ལ་རེ་བ་མེད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རི་
 རྟོད་སྒོམ་པའི་ཆོ་རྒྱལ་ཕྱན་དང་། ཡི་གེ་དང་། བྱག་མཚན་དང་། སྐྱ་སྤྲོ་མོ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་དང་
 རྩ་དང་། རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དང་སྒྲི་མཆོད་མཐོང་བའོ། །ནང་གི་རྟོད་ལྟ་བུ་སྒོམས་པས་དབུགས་ཕྱི་
 རང་དུ་རྒྱ་བ་མི་ཆོར་བ་འབྱུང་ངོ་། །གསང་བའི་རྟོད་སྟོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟར་ཤེས་པ་དང་། ཚུལ་
 བསྐྱབ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་ནས་སངས་རྒྱུས་པར་རྟོགས་པས་སྟོད་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་སུ་
 གསལ་ལ་བར་འབྱུང་ངོ་། །ཕྱི་རི་རྟགས་འོད་དང་། སྒྲ་དང་། སྤི་དང་། གཟུགས་བརྟན་ཞལ་འཇུག་དང་།
 མར་མི་རང་འབར་བ་དང་། ལྷན་ལྷན་མཁའ་ལ་འབར་བ་དང་། ཁམས་བདེ་བ་དང་། དང་བ་འབྲེན་པ་ལ་
 སོགས་པའོ། །ནང་གི་རྟགས་སྒྲུང་ལས་སྤྲིང་རྩེ་ཆེ་བ་དང་། ཆགས་པ་རྒྱུང་བ་དང་། སྟོགས་རིས་དང་
 བྲལ་བ་དང་། དམ་ཆོག་ལ་ཕྱིས་ཆེ་བ་དང་། ^[58] སྒྲ་མ་དང་མཆོད་གྲོགས་ལ་གདུང་བ་དང་། འབྲས་
 བུ་བཟང་པོ་ལ་མི་རེ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་མི་དོགས་པ་དང་། བདུད་ལ་ཉམས་མི་ང་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་
 འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་འང་དགའ་བོད་མེད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩེ་མོ་ལ་དབང་བས་ནང་གི་ཉོན་མོངས་པ་
 ལྟ་ཕྱི་རི་ཡུལ་ལ་མི་སྒྲི་ཞིང་། ཕྱི་རི་འབྱུང་བ་ལྟེན་གཞོད་པས་ལུས་ལ་མི་རྟུགས་པ་སོགས་སེམས་དང་སྒྲུང་བ་
 འབྲས་པའི་རྟགས། བཟོད་པ་སྒྲུང་བ་རྣམས་འབྲེད་ལས་སུ་རུང་བས་བྱེ་མ་ལས་གསུམ། སྒྲམ་ནས་རྒྱ།
 སོལ་བ་ལས་ལྟོན་ཤིང་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྒྲུང་བ་དང་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྟགས་རྣམས་མདོན་ཞིང་། ལུས་

བ་མལ་ལས་མ་འགྱུར་གྱི་སེམས་ལྟའི་སྐྱར་སྒྲིན་པས་ན་ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་རིག་འཛིན་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྐྱུ་འཕུལ་
 རྒྱས་པ་ལས། རྒྱ་མིག་རྒྱ་ས་ཇི་ལྟ་བུར། །ཕྱག་རྒྱ་ཐོབ་ལ་མ་རིག་པའི། །གཟུགས་རྫོགས་སྟོབས་ཅན་དེ་
 ཁོ་ན། །ཞེས་རྒྱ་མིག་ནི་ལུས། རྒྱ་ས་ནི་སེམས་ཕྱག་རྒྱ་ཐོབ་པའི་དོན་ཏོ། །འདི་ཉིད་ཆོས་མཆོག་མ་ཐོབ་
 པར་འདས་ན། བར་དོར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། སྒྲོས་པོར་དང་། སྒྲུ་ལྟར་དོ། །ནམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་
 དོར་པ་དང་སེམས་ལྟའི་སྐྱར་སྒྲིན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རིམ་ལས། རྒྱ་བ་བཅུ་དྲུག་བསྟེན་སྐྱབ་ཆོ། །དོ་
 རྫོའི་ལུས་སུ་མ་གྱུར་བར། །སྟོབས་རྒྱུད་རྒྱེན་ཞེན་པའི་ཕྱིར། །ནམ་རྟོག་འབྱུང་བའི་ལྷག་ལུས་གཞག
 །དོ་རྫོ་འཆང་སར་རིག་པས་འགོ། །ཅེས་སོ། །དྲིང་འཛིན་སྟོབས་ཆེན་ཆོས་མཆོག་ཐོབ་ནས་ཆོ་ལ་དབང་བར་
 དངོས་སུ་སྦྱོར་ཏེ། རྒྱུད་ལས། [59] ཆོ་ལ་དབང་བའི་རིག་འཛིན་ཐོབ། །རྒྱ་བཅུ་བཅུ་གཉིས་བཅུ་དྲུག་
 གི། །དབང་བསྐྱུར་རིགས་གྱི་དམ་པ་ཐོབ། །ཅེས་འབྱུང་དོ། །གཉིས་པ་ཉི་ལྔ་བར་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུད་ལས། འཁོར་བཅས་མཚད་པ་རྫོགས་པ་དང་། །བསྟེན་པའི་ལུགས་
 བཞིན་བཅོམ་པར་འབད། །ཅེས་པས་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ནས་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲོས་པའི་བར་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་ཡང་
 གསལ་བཏན་ཆོས་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་དང་འབྲས་པར་ཉམས་སུ་གླངས་པས་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་མདོན་དུ་སྤྲང་ཞིང་། སེམས་མཐོང་ལམ་སྒྲིས་པས་མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་ཆོ་འཕུལ་བཞི་ལ་སོགས་པ་
 ཐོབ་ཅིང་། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་མདོན་དུ་བྱས་པས་ཆོས་
 མཆོག་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་། སྟིགས་མའི་ལུས་དོ་རྫོའི་སྐྱུར་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་གི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོ་ལ་དབང་བའི་
 རིག་འཛིན་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལས་རིམ་ལས། དོན་མཐོང་འབྱུག་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི། །ཆོགས་བརྒྱུད་བསྐྱབས་
 པའི་དངོས་གྲུབ་གྱི། །ལུས་ཁམས་སྐྱེ་གནས་ཟག་པ་ཟད། །དོ་རྫོའི་ལུས་གྱུར་ཆོ་ཡི་རིགས། །མཐོང་བའི་
 ཆོས་ལ་ལྷ་དན་འདུ། །ལུས་མ་བོར་བར་རྒྱལ་བའི་ས། །འཇིགས་པ་ཀུན་བྲལ་ཆོ་འཕུལ་རྫོགས། །ཞེས་
 པ་སྟེ་ནམས་པ་མཚུངས་པ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨས་བྲག་ཕྱག་མ་རྟེ་གར་མཚན་རབས་སྐྱབ་སྟེ། [60]
 མོ་བྱས་ཏེ་ཉི་མའི་སྦྱོར་པ་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེ་གི་མེད་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲོམ་

པའི་ལམ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུད་ལས། སྐྱབ་པས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འབད། །ལྷ་སྐྱ་འཇའ་ཚོན་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཅེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འབྱུང་པ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཚས་
 མཚུངས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཚོས་ཉིད་མཉམ་པར་རྩ་ལ་སྦྱང་ཞིང་། ལུས་དགྲིལ་གྱི་རྟེན་ལ་མི་གཡོ་
 བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་ནས་ཚེ་འཕྱལ་སྒྲ་ཚོགས་བྱུང་པས། ལུས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་འཇའ་ཚོན་ལྷ་
 བྱར་སྒྲུང་ཞིང་། སེམས་ས་དགུའི་བྱི་མ་སྦྱོངས་པ་ལ་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་གྱི་སྐྱར་
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་ཚས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཡོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ལ་དགོངས་པ་དང་བདའི་
 ཚོས་ཉན་པའང་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་ལས། །རང་ལུས་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། །གོམས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ།
 །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྒྱན་དང་ལྷན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིག་འཛིན་ནོ། །ཅེས་སོ། །དེའང་ནང་གསེས་སུ་
 ས་གཉིས་པ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ལ་དྲོའི་རིག་འཛིན་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྟོགས་པ་དྲོའི་ལྷ་བྱས་རང་སའི་སྒྲིབ་པ་འཇིག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་ཅིང་། །ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་ན་
 འཁོར་ལོའི་རིག་འཛིན་ནོ། །བདུན་པ་ལ་འང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འཁོར་ལོ་ལྟར་འཕྱལ་སང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་
 དུ་རིག་གོ། །བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་རང་གི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་
 ཐོབ་པས་རིན་པོ་ཆེའི་རིག་འཛིན་ནོ། །དགུ་པར་ ^[61] ཆགས་པ་མེད་པས་ཞིང་སྦྱོང་ཞིང་དོན་བྱེད་པས་པདྨའི་
 རིག་འཛིན་ནོ། །བརྒྱུ་པ་ཕྱིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་རལ་གྱིའི་རིག་འཛིན་ཅེས་བྱ་
 སྟེ། ལས་རིམ་ལས། ཡོངས་སྦྱོང་གཉིས་པ་ཕྱག་རྒྱའི་རིགས། །དྲོའི་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་དང་། །པདྨ་
 རལ་གྱིའི་རིག་འཛིན་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨས་བལ་ཡུལ་ཡང་ལེ་ཤོད་དུ་
 དཔལ་ཡང་དག་ཉི་ཏུ་ཀའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བཞེན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིག་འཛིན་ལ་ན་སྒྲར་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཉི་
 ཕྱིན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་ལ་རང་དབང་བསྐྱར་བ་ལྷ་བྱའོ། །བཞི་པ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་
 རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་སྐད་དུ། མཚན་མ་བརྟན་པོ་བྱུང་བ་དང་། །སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པར་བྱ།
 །ཞེས་པས། ལམ་གོང་མའི་གནས་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་ནས། འདིར་ཚོམ་བུ་འབྱུང་དང་བཅས་པ་བྱུང་ཚུལ་

སྒྲོར་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་སངས་རྒྱས་དང་ཆེ་བའི་ཡོན་
 ཏན་ཡལ་ཆེར་མཉམ་ཡང་སྒྲགས་སུ་སྐད་ཅིག་གིས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པའི་ཐོགས་དབྱུང་དུ་ཡོད་པས་སྒྲོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་
 ནས་སྒོབ་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཚས་སྒྱའི་ཞལ་མཐོང་བ་ནི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་དུ་
 རྒྱལ་དབང་པདྨས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལས་རིམ་ལས། [62] སྤྲུལ་མའི་རིགས་ལ་མཐུཾློགས་པས།
 །བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱི་མ་སྤྲངས། །སངས་རྒྱས་ས་ཡི་ཤེས་རབ་གསུམ། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་སུ་
 འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྤྲེའི་བཞིན་པར་བཞག་དང་འགལ་ལོ་ཞི་
 ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་མདོའི་ལམ་ལྷ་སྒྲགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་བཞིས་ས་བཅད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཐའ་དུག་དང་ཚུལ་བཞིས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ཡང་དག་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བསྟེན་
 སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་འགྲོས་ལྟར་བཤད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤངས་ཐོབ་མེད་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་བཤད་པའི་འགལ་
 པ་སྤོང་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཅན་དང་། ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་རྩིས་མགོ་བསྐྱུས་ཀྱང་ད་དུང་དེའི་
 རང་བཞིན་ཅི་ཡིན་པ་སྟོབས་སུ་གྱུར་ནས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དབྱུང་ཀྱང་ཉིས་པའི་སྟོན་གྱིས་
 མི་གོས་པས་སའི་མཆོག་མ་ཆགས་པ་ལྷ་ཅན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་
 བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་ནོན།
 །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་བཅུ་གསུམ་དོན་
 འཛིན་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྒྲོར་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཞོད་པ་ལས། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཏུ།
 །འཆང་རྒྱུ་འོག་མིན་གནས་མཆོག་ཏུ། །སངས་རྒྱས་མ་འགྱུར་འདོད་ཁམས་སུ། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་མི་
 མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲགས་ཀྱི་ས་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་སྟོན་ཡུལ་སྐད་ཅིག་མས་བགྲོད་ནས་འོག་
 མིན་དུ་འཆང་རྒྱ་བར་སྟོན་ཅིང་ཐབས་མ་འགགས་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཆད་མེད་པ་ལ་
 རང་གིར་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིག་པའི་ཆ་ནས་ [63] དེ་སྐད་དུ་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་དོན་ལྟར་བཀྲལ་བ་སྟེ།
 རྒྱུད་ལས། མཐར་ཐུག་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡི། །བྲུབ་པ་རྒྱལ་ཆབ་སྤྱིས་བྱས་མཛོད། །གསང་བའི་འཁོར་

ལོ་ཡང་དག་འཁོར། །ཀུན་ལ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། །མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། །ཞེས་
 སོ། །དེའི་དཔེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ནས་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་གྱི་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་གྱི་ས་ལ་བཞུགས་ནས་འོག་མིན་པ་སྒྲོ་འོད་དུ་དག་པའི་འཁོར་ལ་ཆོས་སྟོན་
 ཅིང་ཐུགས་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་གཡེལ་བ་ལྟ་ཕུའོ། །འདི་དག་གིས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོ་དབང་དང་
 ཕུག་རྒྱའི་རིག་འཛིན་གཉིས་ཀར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་རྗེས་འཇུག་པལ་གྱིས་དེའི་སོ་མཚམས་བྱེད་པ་སྟོན་ཆད་མ་
 བྱུང་བ་ཡང་འདིར་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དེའི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒྲོའི་པ་སྒྲོ་ཁ་བྱེ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་
 བཞིན་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། ལྷན་གྲུབ་དག་
 པ་ས་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་རིམ་གྱི་ལུང་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་
 སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། ལྷན་གྲུབ་དག་པས་གསུམ་དུ་བཞེད་པ་ནི་
 དགོངས་པ་མ་ལོན་པར་སྒྲུང་ངོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རིག་འཛིན་
 བཞེས་བཞེད་ཅིང་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཆོགས་གཉིས་སྐབས་པོ་ཆེ་ལ་སྟོན་དུ་
 གོམས་ཤིང་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ལམ་ཐོད་རྒྱལ་བ་ཁ་ཅིག་ སྟོར་ལམ་ནས་མཐོང་
 སྟོམ་གྱི་བར་ཅིག་ཆོད་དུ་བྱིར་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་འགོ་བ་དང་། སེམས་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དག་ནི་
 མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོ་བའང་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལས། [64] ཁ་ཅིག་དབང་སྒྱུར་རིགས་ཉིད་
 ལས། །བཅུ་དྲུག་དོན་གྱི་སྒྲུ་ལྟ་རྟོགས། །ཁ་ཅིག་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནས། །སྒྲུ་མེད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་འགྱུར།
 །ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པའང་རིམ་གྱིས་པར་དོགས་པ་སྒྲིན་གོང་དུ་རྒྱུ་པ་
 མཚུངས་པ། ཞེས་བཤད་པས་གོ་བར་འགྱུར་ལ་དེར་མ་སྟོས་པ། །འོག་མིན་ཞེས་བྱ་ཉམས་དགའ་བར།
 །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤུལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་འཛང་རྒྱ། །ཞེས་རྣམ་སྒྲུང་མཛོན་བྱང་
 དང་། །རྒྱ་གསང་ཐིག་ལེར་གསུངས་པ་བཞིན། །འཁྱུ་ཐུབ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོན་རོལ་ནས་སྐངས་
 རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་སངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་ཞིང་འདིར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་ཤེས་

པར་བྱའོ། [68] །སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བཞེས་ཚུལ་ལ་གཉིས།
 འབྲས་བུ་འི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་ཆེད་དུ་བཞུགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཟབ་མོས་སྤྱངས་ཤིང་། རོལ་མོ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལྟར་གསལ་
 བས་སྟོན་པར་འཇུག་པའི་ངི་མ་སྤྱངས། ལྟ་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱང་སྟོན་ཡུལ་དང་བཟལ་བར་རྟོགས་པས་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་
 པའི་བག་ཆགས་སྟོངས། །ཀྱན་གཞི་གནས་འགྱུར་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་
 གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་རྩབ་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ།
 །ཞེས་པ་ལྟར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་རྩབ་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་གྱི་ཡིད་དབྱིངས་སུ་རྩབ་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྟོ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་རྩབ་པ་ནི་
 བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་ཆོས་སྤྱང་བ་ཞིང་ཁམས་སུ་གནས་འགྱུར། རང་ལུང་པོ་ལྟ་སྤྱོད་གནས་
 འགྱུར། གསང་བ་ཆོགས་བརྒྱུད་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་འགྱུར་བས་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ཞི་བྱ་སྟེ།
 སྤྱབས་འགོ་བདུན་ཏུ་པ་ལས། །མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོ་རྒྱས་ཕྱིར།
 །སངས་རྒྱས་པ་སྤྱིའི་འདབ་ལྟར་རྒྱས། །ཞེས་སོ། [69] །དེ་ལ་འདིར་མ་ཆགས་པ་སྤྱི་ཅན་དང་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་
 ཆོགས་ཆེན་གྱིས་མདོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོད་པལ་སྤྱི་འཕུལ་བྱ་བ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ལྟ་པོ་དུས་གཅིག་ལ་རྩོགས་
 པས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་གཞག་ན། དང་པོ་མི་འགྱུར་དོ་རྩེའི་སྤྱི་ནི། ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ལས་
 དབྱིངས་ཀྱི་དག་པ་དོ་རྩེའི་སྤྱི། །མི་འགྱུར་མི་ཤིགས་བསམ་ལས་འདས། །ཞེས་པས་གདོད་མའི་དབྱིངས་
 རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལམ་བཟོད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཕོ་འགྱུར་
 མེད་ཅིང་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་པར་རྟག་པས་ན་དེ་སྟོན་དུ་བཏགས་ལ། ཡང་ཡེ་ནས་ངི་མ་དང་བཟལ་
 བས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྟོ་བྱར་གྱི་ངི་མ་ཆ་དང་བཅས་པའང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་ན་དག་
 པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་གྲང་བུའོ། །གཉིས་པ་མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་སྤྱི་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
 ངི་མ་བཟལ་ཕྱིར་བྱང་བ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་རྒྱས་པས་རྒྱུ་པ་ཉིད། །གཉིས་མེད་འབྲས་ཕྱིར་ཟུང་འཇུག་ཕྱིར།

།མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྐྱར་བཞེད་དོ། །ཞེས་པས་སེམས་ཉིད་འོད་དུ་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཆོད་ག་པ་གཉིས་
 ལྟན་གྱི་ཆ་ལ་གཏོགས་ཤིང་སྒྲུང་ཆ་ལ་མ་འདྲིས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲིས་པ་བཅོ་བརྒྱད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆོས་སུ་མ་ཅུ་ཙུ་བདུན་ལ་སོགས་པ་
 མདོར་ན་མཁུན་བཙེ་རྣམས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་ཆ་ནས་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་
 སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་འདྲིས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་འཆར་གཞིར་གནས་པའོ། ^[70] །གསུམ་པ་ཞི་བ་ཆོས་
 གྱི་སྐྱེ་ནི་སྟོང་རྒྱུང་ལ་མི་འདོད་དེ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་ཆོས་སྐྱར་འདོད་པ་ལྟར་ན་
 དོན་རྗེ་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །དུ་མར་སྒྲུང་ཞིང་དོ་བོ་ལ་མ་འདྲིས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་སྐྱར་འདོད་པ་ལྟར་ན་
 མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པས་ཁྲབ་པོ། འདིར་གང་ལ་ངོས་བཟུང་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 དམིགས་བསམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱ་ལ་མ་ཐུག་སྟེ་རྟག་ཆད་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱིངས་གྱི་རང་
 བཞིན་མཐའ་དབུས་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་གྲོང་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲིས་པ་གནས་གང་
 གི་སྐྱེ་བ་བལྟར་མི་མདོན་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་བཞུགས་ཀྱང་། མཁུན་ཆ་མ་འགགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ནང་
 གསལ་མཉམ་གཞག་གི་ཆ་ལས་ཕྱིར་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆེད་པའི་སྒྲིང་པོར་བྱེད་པས་རྒྱལ་སྤྱས་སར་གནས་རྣམས་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ལ་གཟུགས་སྐྱེ་མིག་ལ་སྒྲུང་བ་དང་། རྣ་བར་གསུང་ཐོས་པ་དང་།
 །འཕགས་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་གྱི་བྱི་བསྟོམས་པ་དང་། ཆོས་གྱི་རོ་སྒྲུང་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཇོན་བདེ་བའི་རིག་
 སྒྲུང་བ་དང་། རྟོག་དབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་ཆོས་ལ་འཇལ་བ་རྣམས་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་ཐེམ་ལ་མ་སྤྲུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འཇལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་འཇོན་པ་ནི་མེད་དེ་བསམ་མི་ཁྲབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་
 རྒྱུ་ཁོན་ལས་གཞན་གྱིས་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་སྐྱེ་འཕྲུལ་སྒྲུ་མ་ལས། །ཆེས་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་ནང་
 དུ་གསལ། །དམིགས་མེད་འཆར་གཞི་ཆོས་གྱི་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དབྱིངས་ནང་གསལ་དུ་གསལ་
 བའི་སྐྱེ་འདི་གསུམ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནི།

སྒྲུ་འཕུལ་ལས་རིམ་ལས། [71] ལྷན་རྫོགས་རིག་པ་རང་སྤང་བའི། ཞིང་དང་གཞུང་ཡས་གདན་གྱི་རྒྱུ།
 འོད་ཟེར་དུ་མར་སྤང་བ་སྟེ། ཞེས་པས་དབྱིངས་ནང་གསལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མན་ཤེལ་གྱི་འོད་ལ་ཉི་ཟེར་
 གྱི་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བ་ལྟར་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་སྒྲུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་དུ་རང་སྤང་བའི་རྒྱལ་
 ཚབ་རིགས་ལྟའི་སྟོན་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་སྟོང་གཟུགས་ལྟར་སྤང་ཞིང་ཏྲག་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་
 ལོར་སྦྱོད་ལ། གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ས་བརྩའི་དབང་ལྷུག་གིས་ཀྱང་མི་མཐོང་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་
 སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་མ་སྤངས་ཤིང་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལ་གཟུགས་པའི་སྟོ་མིག་མ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། དེ་སྐད་དུ་རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། དག་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱིས་བསྟུས་ཕྱིར། ཏྲོག་གནས་མིན་
 ཕྱིར་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་ན་མེད་ཕྱིར་སྟོད་ཞེས་མ་བསྟུས་ཕྱིར། རྒྱལ་ཡུལ་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་བསམ་མི་བྱུང་། ཅིས་པ་སྟེ། དེའི་གཞུང་ཡས་ཁང་པ་ལ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གནས་རྣམས་
 ཀྱང་རང་སྤང་གཞིའི་འོད་གསལ་ལས་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་མི་ལམ་དག་པར་ཤར་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་གང་དུ་སྒྲིབ་པ་
 མཐའ་དག་སྤངས་པ་དེར་སྤང་བ་ལས་སྟོགས་ག་ཤིང་ན་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པར་ཡང་མི་ལྟོ། །འདི་ལྟར་རྒྱུང་
 དབུ་མར་ཚུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བའི་སྟོང་གཟུགས་གནས་ཁང་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་གཞན་དག་གིས་
 ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཐོང་བར་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་དང་ནང་གསལ་གྱི་སྒྲུ་གསུམ་པའི་བྱད་པར་ཤེལ་འོད་ནང་
 དུ་རྒྱབ་ནས་འོད་ལྟའི་འཆར་གཞིར་གནས་པ་སྤྱི་བའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ལ་བཞུགས་པ་དང་། ཉི་མའི་རྒྱུན་གྱིས་མན་
 ཤེལ་གྱི་འོད་ལྟ་ཕྱིར་གསལ་བ་ནི་རང་སྤང་ཡུལ་ལ་ཤར་ནས་ཕྱིར་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་སྒྲུར་
 འབར་བའི་དཔེས་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། [72] ལྟ་པ་ཅིར་ཡང་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ནི། རྒྱལ་སྤྱས་འཕགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཞི་བའི་གྲིང་དུ་འབྱིད་པར་བྱེད་པའི་དེད་དཔོན་དམ་པའི་སྟོན་པ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་
 མཆོག་ལ་སྤང་བ་གཟུགས་བརྟན་འོངས་སྟའི་སྟོན་པ་ནི། རང་སྤང་ལ་དབྱིངས་ཀྱི་འོངས་སྟུ་ཆེན་པོ་དང་
 མཚུངས་པར་སྤང་ཡང་། དངོས་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་བཞིན་དངོས་དང་དེའི་གཟུགས་བརྟན་མེ་འོང་ལ་ཤར་བ་སྟེ་
 བུའི་བྱད་དེ། གཟུགས་བརྟན་དུ་མཚན་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་འོངས་སྟོད་རྫོགས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། ཞིང་

ཁམས་དང་འཁོར་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་སྒྲུང་ཞིང་ས་བཅུ་ཉི་ལྔ་དང་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཕྱིད་སྐྱུལ་ཡོངས་སྐྱུ་ཞེས་ཉི་
 ཟླ་ཁ་སྐྱུར་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ལྟར་རང་སྒྲུང་གི་རང་བཞིན་འཕྲུལ་པས་ན་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུའི་ཞིང་ཁམས་
 སུ་གྲགས་པ་འོག་མིན་དང་། མངོན་དགའ་དང་། དཔལ་ལྷན་དང་། པརྒྱ་བཅུགས་པའམ་བདེ་བ་ཅན་
 དང་། ལས་རབ་གྲུབ་པའི་འཇིག་རྟེན་ལྔར་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དག་
 པའི་འཁོར་ལ་ས་བཅུ་པོར་རིགས་ལྔ་ཆོས་ལྔ་གནས་འགྲུར་ལྔའི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་བསྐྱེད་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་
 དབང་བསྐྱར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཆེན་པོ་ཚོགས་པ་ཉིད་དེ། སྐྱུ་འཕྲུལ་མངོན་བྱང་ལས། དག་པ་ས་ཡི་
 དབང་ཉིད་ཕྱིར། སྟོན་པ་ལྔ་དང་ཆོས་རབ་ལྔ། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡོངས་ཚོགས་པ་ལས། རྟོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་སྟོང་པོར་འགོ། ཞེས་སོ། དེའི་རང་ལས་འགོ་བ་འདུལ་བའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུར་བཞེངས་པ་ནི། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ས་བོན་ལས་བྱང་བ་སྟེ། རྒྱ་དང་རྒྱ་གཟུགས་དང་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་
 འཁོར་དངོས་གསུམ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་སྒྲུང་ཞིང་། རྒྱ་བ་ལ་གཟུགས་བརྟན་འཛོག་པའི་རྩས་པ་ཡོད་པ་ལྟར།
 རྒྱ་བ་ལྔ་བྱའི་ཡོངས་སྐྱུལ་གདུལ་བྱའི་ངོར་སྐྱུལ་པ་འགྲུད་པའི་རྩས་པ་ཡོད་ལ། རྒྱ་ལ་གཟུགས་བརྟན་འཛོན་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་གནས་པ་བཞིན། ^[73]གདུལ་བྱུལ་སྐྱུལ་པ་སྒྲུང་བའི་བསོད་ནམས་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་འཛོམ་
 དུས་རྒྱ་ནང་དུ་རྒྱ་གཟུགས་ཚོལ་མེད་དུ་འཆར་བ་ལྟར་སྐྱུལ་པའི་སྒྲུང་བརྟན་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ།
 དེའང་འགོ་བ་རང་རང་གི་ལས་དབང་གིས་མགོ་གྲུན་ལ་སྟོན་པའི་མཐོང་རིས། འཕྲིད་ལ་སྟོན་པའི་དུད་འགོ།
 ཐུར་ལ་བསྐྱེད་པའི་དམུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་ཏེ་སྐྱ་ཆོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་སྐྱོད་པའི་འགོ་བ་རིགས་དུག་ཏུ་སྒྲུང་བ་
 དང་མཐུན་པའི་དོན་མཛད་ཕྱིར། རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐུབ་པ་དུག་ཏུ་སྐྱུལ་ནས་དོན་མཛད་དེ། དེའང་ལ་ལར་སྐྱུ་
 བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་འདུལ། ལ་ལར་གསུང་སྐྱ་ཆོག་རང་ཆོན་ལས་འདས་
 པའི་ཐེག་པ་སྐྱ་ཆོགས་པས་འདུལ། ལ་ལར་ཐུགས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྐྱོད་པ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མངོན་ཤེས་དུག་གིས་འདུལ། ལ་ལར་དངོས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
 པས་འདུལ་བ་སྟེ། སལ་པོ་ཆེ་ལས། གྱི་ རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུལ་པ་ནི་ཆད་མེད་དེ།

འགྲོ་བ་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བ་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་དང་མིང་གིས་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་བཤད་
 དོ། །དེ་དག་ལས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་མཆོག་གི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ཞེས་བཙུང་ལ། ཐུགས་རྗེས་གདུལ་
 བ་གཞན་དག་ལ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤྱོད་བཞི་སེམས་ཅན་ལ་དངོས་སྤྱུ་པན་པ་དེའི་
 ལུགས་སྤྱུལ་པ་སྟེ། ལུ་གའི་ཆོ་ཉ་པོ་ཆེ་དང་ནད་ཀྱི་ཆོ་སྟོག་ཆགས་དེས་པ་དང་། སྤྱིན་མེའི་གླིང་དུ་ཅང་
 ཤེས་ལྟ་ལ་ཉ་སོགས་པར་སྤྱུལ་ནས་དོན་མཛད་པའོ། །བཅོམ་པེ་ལྟར་སྤྱང་བ་རིས་སུ། ཅི་ཞིག་གིས་པ་
 དང་། འབྲུང་དུ་བྱོན་པ་དང་། པར་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། སྤྱིད་མོས་ཚལ་དང་། ཀུན་
 དགའ་རབ་དང་། ཁང་བཟང་དང་། མོར་བུ་དང་། བྱ་གཟིངས་དང་། ཟམ་པ་དང་། སྟོན་མེ་ལ་
 སོགས་ཏེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་དངོས་པོ་སྟེར་བ་ཐམས་ཅད་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་སྤྱུལ་པ་སྟེ། དེ་དག་
 གྲུང་དབྱིངས་ལས་བྱུང་ཞིང་། དབྱིངས་ལ་ཐིམ་པའི་རྩལ་ཤིན་ཏུ་དཔུང་བཅོད་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། [74]
 །གདུལ་བྱ་མེད་ན་འདུལ་བྱིད་དབྱིངས་སུ་རུབ། །རང་སྤྱང་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱི་རང་དུ་ཐིམ། །རྩ་སྟོད་མེད་ན་
 རྩ་གཟུགས་མ་ཁལ་ལ་འབྱེལ། །ཆོས་ཀྱི་དབང་གི་རྩ་བ་དབྱིངས་སུ་རུབ། །གནམ་གང་རྩ་བ་འཕེལ་འབྱིབ་
 མེད་པ་བཞིན། །གདུལ་བྱ་ཡོད་ན་སྟོན་བཞིན་རིམ་གྱིས་སྤྱང་། །འདི་ནི་འབྲས་བུ་ལྟར་གྱིས་བྱུབ་པ་ཡིན།
 །ཞེས་རྩ་སྟོད་མེད་དུས་རྩ་རྩའི་གཟུགས་བརྟན་རྩ་བའི་དབྱིངས་སུ་རང་རུབ་པ་ལྟར། གདུལ་བྱ་མེད་ན་དེའི་ངོ་བོར་
 སྤྱང་བའི་སངས་རྒྱུས་སྤྱུལ་སྤྱི་གཟུགས་རང་སྤྱང་ལོངས་སྤྱི་རང་དུ་ཞི་བ་ཅམ་ལ་ཐིམ་པའི་དཔེས་བཏགས་གྲུང་།
 །གཅིག་ནས་འོངས་པ་ཅིག་ཤོས་སུ་ཐིམ་པ་ནི་ཅི་འང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱི་འང་ནང་གསལ་ཆོས་སྤྱི་
 དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་འབྱེལ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནམ་གང་གི་རྩ་བ་ནང་གསལ་དུ་གནས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །དབྱུ་མ་པ་རྣམས་དེའི་ཆོ་འཕྲུག་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཞི་བས་འགོག་པ་དམ་པའི་རང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་
 པར་འདོད་ཅིང་། གཞན་སྤྱང་དུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་ལས་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་གླིང་ལ། རྒྱུད་རྒྱ་མར་མཉམ་
 གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་གཡོ་བ་མེད་གྲུང་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་པར་འདོད་དེ། མི་རྟོག་
 པ་དང་དེ་ཡི་ནི། རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །ཅེས་སོ། [75] །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱངས་

རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱུང་པར་མི་
 བཞེད་པ་ཁོ་བོའི་སྒྲ་མ་ཀུན་མཁུན་དག་གི་དབང་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཡང་། འདིར་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་
 ཤེས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་དགོངས་སྟོན་ཟབ་མོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞལ་བ་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་གནས་རྣམས་
 ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་འཇུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་བཤད་པའི་གནས་ལ་འགྲན་
 གྱིས་དོ་མེད་གཡུང་སྟོན་རྟོ་རྟེ་དཔལ་བས། ཟུར་གྱི་སྒྲ་མ་དཔལ་ཆེན་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མདོ་
 སྔགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱུང་པར་བྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ལ། སྒྲ་བའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོར་བསྟོན་དུ་མེད་
 པ་དག་ཀྱང་ཁེངས་པའི་རུ་མཆོན་དབྱིངས་སུ་མནལ་ཏེ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་གྲགས་ན། འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་བུ་
 འབྱེད་པའི་སློབ་གྲོས་དཔུང་བཟོད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་དང་པོ་ཆོས་སྒྲུ་ལ་
 རོ་བོའི་བྱུང་པར། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར། བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བྱུང་པར་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས། དང་པོ་ནི།
 རྒྱ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་སྟོང་ཉིད་སྟོས་པ་དང་བལ་བ་ཡིན་ལ། སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་སྟོང་ཟུང་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་བརྟན་གཡོ་ལ་སོགས་པ། །སྒྲུང་བ་ཉིད་ན་རོ་བོ་མེད། །ཅིས་གསུངས་སོ།
 །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུའི་ཆོས་སྒྲུ་སྟོང་པའི་མཐར་ལྷུང་ལ། །སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པས་
 མཐར་མ་ལྷུང་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུའི་ཆོས་སྒྲུ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་ལས་མི་འཆར་ལ།
 སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་སྟོང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ།
 །དཔུང་ན་རོ་བོའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་ལ་འཐད་པ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། [76] ཐེམ་ལ་མ་སྐྱུགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཤིན་
 ཏུ་ཕ་བ་ལ་སྒྲུང་སྟོང་གི་རོས་བབྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ནི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་ལ་ཤིན་
 ཏུ་འཇུག་གོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལའང་གསུམ་དུ་བྱེ་སྟེ། དང་པོ་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
 གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ལ། སྔགས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲུ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་
 ལས། རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱ་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། །ལོངས་སྒྲུའི་བྱུང་
 པར་དང་། སྒྲུལ་སྒྲུའི་བྱུང་པར་རོ། །ལོངས་སྒྲུའི་བྱུང་པར་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། །ལོངས་སྟོན་བྱ་ལུལ་གྱི་

བྱད་པར་ནི། །མཚན་ཉིད་གྱིས་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་ལས། ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོངས་མི་
 སྟོན་ལ། སྒྲགས་གྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོངས་སྟོན་དོ། །ཡོངས་སྟོན་བྱེད་ཐབས་གྱི་བྱད་པར་ནི། །མཚན་ཉིད་
 ལ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་སྟོན་པའི་ཐབས་མེད། །སྒྲགས་ལ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་པའི་ཐབས་ཡོད་པས་སོ།
 །སྒྲུལ་སྒྲུ་གཉིས་གྱི་བྱད་པར་ལའང་གཉིས་ལས། གདུལ་བྱ་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི། རྒྱ་མཚན་ཉིད་གྱི་སྒྲུལ་
 སྒྲུས་དཀར་ཕྱོགས་གྱི་གདུལ་བྱ་ལས། ནག་ཕྱོགས་གྱི་གདུལ་བྱ་མི་འདུལ་ལ། སྒྲགས་གྱི་སྒྲུལ་སྒྲུས་གདུལ་
 བྱ་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པས་སོ། །འདུལ་བྱེད་ཐབས་གྱི་བྱད་པར་ནི། རྒྱ་མཚན་ཉིད་གྱི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ལ་ནག་ཕྱོགས་
 འདུལ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། སྒྲགས་གྱི་སྒྲུལ་སྒྲུས་དཀར་ཕྱོགས་དང་ནག་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་
 ལྷན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱེར་མེད་དོན་དང་མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་སྒྲུ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་འཕགས་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་འདོམས་སོ། ^[78] །མཚན་ཉིད་མི་འགྱུར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་དང་བཤེས་པའི་གོམ་རྒྱུགས་
 བརྒྱུད། །རྒྱུད་དོན་མན་ངག་ཞིབ་མོར་འཐག་པའི་གསེར་གྱི་རྩ་ཆ་བས་བརྒྱན། །ཐེག་པའི་ནང་ནས་ཐེག་
 པའི་མཚན་རབ་ཀུན་གྱི་ཆོག་དོན་ཁྱར་བཅོད་པའི། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྲིན་གྱི་དུམ་བུ་འོག་མིན་བགྲོད་ལ་
 རིངས་པ་བཞིན། རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་ཨོ་རྒྱུན་རྗེ་དང་པཎ་ཆེན་འི་མེད་བཤེས་གཉིན་ཞབས། །ཀུན་མཁྱེན་
 ཆོས་རྗེ་སྤྱེ་འགྱུར་བསྟན་ཤོག་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་ལྷན་རྒྱུད་གི། །བཤད་སྟོལ་པལ་ཆེར་སྤྲིན་མར་སྟོན་པའི་དུས་
 གྱི་ཁང་བྱར་དབུགས་འབྱིན་ཆོ། །རང་བྱུང་དོན་མཁྱེན་བཙུང་འི་ཉིན་བྱེད་འོད་ཟེར་འབར་བས་སྤང་བར་བྱས།
 རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་སྒྲུའི་མན་ངག་བཅུད་འི་ལ་ཞིང་། ཆང་ལ་མ་ཞོར་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་མཛོད། །སྒྲུ་ལྟའི་ས་ལམ་
 བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྒྲས་འདིར། །འཛོགས་རྣམས་སྒྲལ་བཟང་མགོན་པོར་བསྟོན་དུ་མེད། །རྟོག་པ་མེད་པའི་
 དག་ཆོགས་ཞི་བའི་གྲུང་། །དམ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱབས་སྤང་དང་འགྲོགས་པས། །འཇམ་པའི་གཞོན་ནུས་མཁྱེན་
 པའི་ཡོངས་བསྟར་གྲུབ། །ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོའི་ས་ལ་ཕྱིན་པར་ཤོག། །ཅེས་བསྟེན་རིམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 འོག་མིན་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྒྲས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་རྩལ་གྱི་གནས་
 རྣམས་ལ་རྒྱ་ཆེར་གཟིགས་པའི་སྒྲོ་མིག་བཟང་པོ་ཐོབ་ཅིང་། བསྟན་པ་དང་དེ་འཛོན་ལ་སྟེམས་པ་མེད་པའི་གཅེས་

སྤྲུལ་གྱིས་རང་གི་མཛད་པ་ལྟགས་ཟམ་རིག་འཛིན་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་མཆོག་ཡི་ཤེས་ལྷན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲུ་
 ནས། ལེ་བནན་གྱི་མ་སྤྲུ་གསེར་གྱི་དོང་ཙེ་བཀྲ་བའི་ལྷ་རྩལ་བྱང་དང་བཅས་ཏེ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་འདེབས་
 ཐེབས་པ་ལས། ^[79] དཔལ་ཨོ་རྒྱན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁུན་པ་དང་བཅུ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོས་སྒྲིའི་པ་སྒྲོ་
 ཅིག་ཆར་དུ་ཁ་སྤྲེ་བ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་དུ་ཤེས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་གནས་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པ་རང་བྱུང་
 རྟོ་རྩེ་འཛིགས་མེད་སྤྲིང་པའམ། མིང་གཞན་གྲོང་ཆེན་ནམ་མཁའི་ནྟལ་འབྱོར་དུ་གྲགས་པའི་རྩོགས་ཆེན་པས་ཆོ་
 རིང་ལྗོངས་བྱང་རྒྱབ་ཤིང་གི་ནགས་སྒོད་ན་མཛོས་པའི་སྤྲུབ་གནས་པསྒྲོ་འོད་གསལ་ཐེག་མཆོག་སྤྲིང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རིགས་སྤྲུལ་བསྐྱུངས་པའི་དྲི་གཙང་ཁང་དུ་རང་ལོ་སོ་དགུ་པ་འཁོར་ལེའི་སྤྲུ་ཅན་གྱི་ལོ། །གར་
 མཁན་གྱི་བྱིས་སྒྲུང་བྱང་སྒོང་ལྷའི་སྤྲུ་མ་འོད་ཟེར་འབར་ཞིང་། སེལྤེའི་དྲུག་ལ་ལ་འཆར་བའི་ཆོ་ལེགས་པར་བཤད་
 པ་རྩོགས་སོ། ། །དགོལོ། ། །དགོལོ། ། དགོལོ། ། །